

ЗАКОН О ИЗБЕГЛИЦАМА

Сл. гласник РС", бр. 18/92 од 04.04.1992, "Сл. лист СРЈ", бр. 42/02 од 02.08.2002, "Сл. гласник РС", бр. 45/02 од 02.08.2002.

Члан 1.

Србима и грађанима других националности који су услед притиска хрватске власти или власти у другим републикама, претње геноцидом, као и прогона и дискриминације због њихове верске и националне припадности или политичког уверења, били принуђени да напусте своја пребивалишта у тим републикама и избегну на територију Републике Србије (у даљем тексту: избеглице) обезбеђује се, у складу с одредбама овог закона, збрињавање ради задовољавања њихових основних животних потреба и омогућавања социјалне сигурности.

Збрињавање избеглица обезбеђује Република Србија до стицања услова за њихов повратак на подручја која су напустили односно до обезбеђивања услова за њихову трајну социјалну сигурност.

Положај избеглице утврђује се у складу с одредбама овог закона.

Члан 2.

Збрињавање избеглица обухвата организовани прихват, привремени смештај, помоћ у исхрани, одговарајућу здравствену заштиту и материјалну и другу помоћ.

Избеглице имају право на запошљавање и школовање, у складу са законом, и подлежу војној односно радној обавези под истим условима као и грађани Републике Србије. (ПОГЛЕДАТИ НАПОМЕНУ)

Права и обавезе из ст. 1. и 2. овог члана избеглице остварују према свом боравишту у Републици Србији.

Начин и обим збрињавања избеглица прописује Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада).

Члан 3.

Збрињавање избеглица обезбеђује надлежни републички орган и одговарајући органи и други организациони облици у аутономној покрајини, општини и граду Београду.

Непосредну помоћ избеглицама могу пружати организација Црвеног крста, друге хуманитарне, верске и друге организације и грађани, у складу са својим циљевима односно интересима.

Члан 4.

Република Србија обезбеђује колективну заштиту личних, имовинских и других права и слобода избеглица и обезбеђује им међународну правну заштиту на начин који је утврђен за њене грађане.

Члан 5.

Стручне и друге послове који се односе на збрињавање избеглица утврђене овим законом и с њима повезане управне послове обавља Комесаријат за избеглице, као посебна организација (у даљем тексту: Комесаријат).

Надлежни органи у аутономној покрајини, граду Београду и општини обављају стручне послове везане за збрињавање избеглица.

Извршни органи скупштина аутономних покрајина, града Београда и општина образују посебна тела, ради обављања организационих и других послова везаних за збрињавање избеглица на њиховој територији.

Извршни савети у општинама и граду Београду, односно извршна већа у аутономним покрајинама одређују лице за одржавање веза с Комесаријатом и за обављање одређених послова за Комесаријат (у даљем тексту: повереник).

Члан 6.

Комесаријат обавља послове који се односе на: утврђивање статуса избеглица; збрињавање избеглица; вођење евиденције утврђене овим законом; усклађивање пружања помоћи избеглицама од стране других органа и организација у земљи и иностранству и старање о равномерном и благовременом пружању те помоћи; обезбеђивање смештаја односно

размештаја избеглица на подручјима територијалних јединица; обезбеђивање услова за повратак избеглица на подручја која су напустила или друга подручја која Комесаријат одреди, односно до њиховог трајног збрињавања на други начин и обавља друге послове из свог делокруга утврђене овим законом.

У складу с одредбама међународних конвенција које је ратификовала Југославија, а које уређују положај и права избеглица, ради збрињавања избеглица на територији Републике Србије, Комесаријат покреће иницијативе за тражење међународне помоћи од институција Уједињених нација и других организација за пружање међународне помоћи.

У обављању послова који се односе на збрињавање избеглица Комесаријат има својство правног лица.

Комесаријат остварује сарадњу с организацијом Црвеног крста, хуманитарним, верским и другим организацијама и грађанима.

Члан 7.

Радам Комесаријата руководи комесар.

Комесар има заменика који га замењује у случају његове одсутности или спречености.

Комесара и заменика комесара поставља Влада за време од четири године.

Члан 8.

Привремени смештај и помоћ у исхрани избеглицама која се не може обезбедити њиховим збрињавањем у домаћинствима, где за то постоје услови, обезбеђује се организовањем колективног или појединачног смештаја у посебно обезбеђеним објектима и установама. Привремени смештај одређује Комесаријат.

Смештај и помоћ у исхрани избеглицама из става 1. овог члана обезбеђује Комесаријат непосредно или у сарадњи с организацијом Црвеног крста, осталим хуманитарним или другим организацијама.

Члан 9.

Средства за збрињавање избеглица обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике;
- 2) прилога, поклона и других облика добровољне помоћи;
- 3) других средстава утврђених законом.

Ради прикупљања новчаних средстава као добровољне помоћи за збрињавање избеглица и стварање услова за њихов повратак, односно трајно збрињавање на други начин, Комесаријат отвара посебан жиро и девизни рачун.

О прикупљању новчаних средстава из става 2. овог члана, њиховом коришћењу према утврђеним наменама и корисницима Комесаријат води евиденцију.

Члан 10.

Комесаријат је дужан да на захтев Владе, а најмање једном у шест месеци, подноси извештај Влади о утрошку средстава за збрињавање избеглица.

Члан 11.

Подаци који се односе на идентификовање избеглице, чланова његове породице, имовину и њено стање у пребивалишту, као и други подаци од значаја за остваривање права утврђених законом, евидентирају се у складу с одредбама овог закона.

Образац података који се евидентирају, као и образац евиденције прописују споразумно Комесаријат, Министарство унутрашњих послова и Републички завод за статистику.

Сматра се да је попуњавањем обрасца из става 2. овог члана покренут поступак за признавање својства избеглице и издавање исправа утврђених овим законом.

Члан 12.

Начин и обим пружања помоћи у збрињавању избеглица, у складу с одредбама овог закона, евидентира се у избегличком картону.

Образац избегличког картона прописује Комесаријат.

Члан 13.

О признавању и губљењу својства избеглице решава Комесаријат, појединачним или збирним решењем.

Против решења из става 1. овог члана може се уложити жалба у року од петнаест дана по пријему решења.

По жалби против решења из става 2. овог члана решава министар за везе са Србима изван Србије, у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Члан 14.

На основу решења о признавању својства избеглице Министарство унутрашњих послова издаје избегличку легитимацију, а уз претходну проверу да ли је то лице већ пријављено у некој другој општини.

Избегличка легитимација садржи податке утврђене прописима о личној карти и друге податке утврђене посебним прописом.

Избегличка легитимација је јавна исправа којом се доказује идентитет и на основу које избеглица остварује права која јој по закону припадају и доказује друге чињенице које су у њој садржане.

На издавање, чување и замену избегличке легитимације сходно се примењују прописи о личној карти.

Члан 15.

Образац избегличке легитимације и начин вођења евиденције прописује Министарство унутрашњих послова, по прибављеном мишљењу Комесаријата.

Министарство унутрашњих послова води евиденцију о издатим избегличким легитимацијама и промени боравишта избеглице.

На захтев Комесаријата Министарство унутрашњих послова одузеће избегличку легитимацију лицу које је изгубило својство избеглице на начин утврђен овим законом.

Обавезе које грађани Републике Србије имају према закону којим се уређује пребивалиште и боравиште грађана у погледу пријављивања и ођављивања пребивалишта, имају и избеглице у погледу пријављивања и ођављивања боравишта.

Члан 16.

Материјална или друга помоћ у збрињавању избеглице коју обезбеђује Комесаријат може се умањити или престати кад се избеглици:

- 1) обезбеди привремено запослење - до истека рока у коме је био запослен, односно до истека времена за које му је било обезбеђено запослење;
- 2) обезбеди помоћ у збрињавању преко хуманитарне или друге организације;
- 3) створе услови за остваривање прихода од покретне или непокретне имовине или других прихода.

Критеријуме за умањивање односно престанак материјалне и друге помоћи у збрињавању избеглице утврђује Влада.

Члан 17.

Избеглици престаје право на збрињавање кад се:

- 1) врати на подручје које је напустио или му се обезбеди стални смештај у другом одређеном месту;
- 2) запосли на неодређено време;
- 3) збрине стицањем у својину непокретне имовине којом може обезбедити трајни смештај;
- 4) збрине оснивањем предузећа или радње или то учини члан његове уже породице, чиме обезбеђује трајну социјалну сигурност.

Члан 18.

Избеглица губи права утврђена овим законом, ако:

- 1) да нетачне податке приликом подношења пријаве за стицање својства избеглице или при остваривању појединих права избеглице;
- 2) не пријави промене у својству избеглице које су од битног утицаја за остваривање права избеглице или не пријави промену боравишта;
- 3) одбије да, под условима утврђеним за грађане Републике Србије, изврши војну, радну или другу прописану обавезу, односно не пријаве се надлежном војном органу; (ПОГЛЕДАТИ НАПОМЕНУ)

4) одбије повратак у место пребивалишта кад се за то стекну услови; (ПОГЛЕДАТИ НАПОМЕНУ)

5) одбије понуђени смештај, односно размештај, или одбије да се стално или привремено настани у месту у коме су му обезбеђени услови за живот.

Члан 19.

Избеглицама које се трајно не могу вратити на подручја с којих су избегле пружиће се помоћ како би се настаниле или запослиле у одређеном месту.

Члан 20.

Лица која су избегла на територију Републике Србије под условима и на начин утврђен у члану 1. овог закона пре ступања на снагу овог закона дају податке из члана 11. овог закона за увођење у евиденцију, признавање својства избеглице и издавање избегличке легитимације у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До истека рока из става 1. овог члана избегла лица настављају да остварују права на начин и у обиму која су остваривала до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије".